

PSALMS: CHAPTER 5 WHISTLING WITH THE RISING SUN

Dov Lerner 2013/5774

CHICAGO INSTITUTE OF

The Text: Chapter 5

To the lead player, on the nehilot, a David psalm.

Hearken to my speech, O Lord, attend to my utterance.

Listen well to my voice crying out, my king and my God, for to You I pray.

LORD, in the morning You hear my voice, in the morning I lay it before You and wait.

(א) לַמִנַצַחַ אֱל־הַנָּחִילוֹת מזָמוֹר לְדָוד:

ב) אֲמָרֵי הַאֲזִינָה יְקֹוֶק) בִּינָה הַגִּיגִי:

(ג) הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי־אלֵיף אָתִפּלֵל:

> ד) יְקֹּוָק בּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בּקר אֶעֱרָךְ־לְרְּ וַאֲצַפֶּה:

ה) כּי לֹא אל־חַפּץ רֲשׁע אַתַּה (ה)

(ו) לא־יִתיַצָּבוּ הוֹלְלַים לְנֵגֶד עִינֵיךּ

ָלֹא יִגְרַךּ רַע:

For not a god desiring wickedness are You,
no evil will sojourn by You.
The debauched take no stand in Your eyes,
You hate all the wrongdoers.
You destroy the pronouncers of lies,
a man of blood and deceit the LORD loathes.
As for me—through Your great kindness I enter Your house,
I bow to Your holy temple in the fear of You.

שְׂנֵאתָ כָּל־פּּעֲלֵי אָוֶן: (ז) הְאַבֵּד דּבְּרֵי כְזָּכ אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב יְקֹוָק: (ח) וַאֲנִי בָּרֹב חַסְדְּךּ אָבוֹא בֵיתֶךּ אָשְׁתַּחָוֶה אֶל־הֵיכַל־קָדְשָׁךּ בִּיִרְאָתֶךּ:

On account of my foes, make my way straight before me.

For there is nothing right in their mouths, within them—falsehood.

An open grave their throat, their tongue, smooth-talking.

Condemn them, O God.

Guide me, O LORD, in Your righteousness.

Let them fall by their counsels for their many sins.

Cast them off, for they have rebelled against You.

Let all who shelter in You rejoice,

let them sing gladly forever—protect them! and those who love Your name exult in You.

For You bless the just man, O LORD.

Like a shield You crown him with favor.

(ט) יְקֹּלֶק נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךּ (י) כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קָבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן: (יא) הַאֲשִׁימֵם אֱלֹהִים יִפָּלוּ מִמֹּעַצוֹתֵיהֵם בָּרֹב פִּשִׁעֵיהֵם

> הַדִּיחֵמוֹ כִּי־מְרוּ כָּךְ: (יב) וְיִשְׂמְחוּ כָל־חוֹסֵי כָךְ וְיַעְלְצוּ כְךּ אֹהֲבֵי שְׁמֶךּ: וְיַעְלְצוּ כְךּ אֹהֲבֵי שְׁמֶךּ: (יג) כִּי־אַתָּה תְּכָברְ צַדִּיק יְקֹּוְק כַּצִּנָּה רָצוֹן תַּעִטְרֵנוּ:

Swarming Whistles

Yalkut Shimoni

R' Shmul said there are 4 Psalms that Adam should have said but David said, these are them:... "To the conductor of Inheritances", because he inherited the world at the start.

ילקוט שמעוני

אמר רבי שמואל ארבעה מזמורים שהיה לאדם הראשון לאמרן – אמרן דוד, אלו הם:..."למנצח אל הנחילות", שהנחיל את העולם תחלה.

'למנצח אל הנחילות' refers to God, Who helps us attain spiritual, inner victory with regard to that destiny awaiting us, here, on earth, in accordance with the direction our lives have taken.

Ray Shimshon Raphael Hirsch

Rashi

In some midrash it explains 'nechilot' as inheritance, but this is not the meaning of the word, and the subject of the psalm isn't concerned with inheritance. One can explain 'nechilot' as 'troops', like 'swarm of bees'... Targum Yonatan: it is required in prayer due to the enemy troops of approaching Israel, and the singer would say this Psalm on behalf of all Israel.

רש״י

ומדרש אגדה יש מפרשים ינחילותי לשון ינחלהי ואין זה משמעות התיבה, וגם ענין המזמור אינו מדבר בנחלה, ויתכן לפתור נחילות יגייסותי כמו ינחיל של דבורים׳...ותרגום יונתן סיעת חייבין תפלה בשביל גייסות אויבים הבאים על ישראל ואומר המשורר מזמור הזה בשביל כל ישראל:

Radak

Rabbeinu Hai explains its root from 'swarm of bess' in the word of our sages, meaning, the musical accompaniment was like the whistling of bees.

רד"ק

ורבינו האי זייל פירש המלה מלשון ינחיל של דבוריםי בדברי רזייל (בייק קיד), רצונו לומר, כי ניגונו היה דומה לשריקת הדבורים.

Breaking Dawn

Pesikta Zutrata

The prayers of the righteous are heard in the morning, as it says "Abraham arose in the morning"...also David said "God, in the morning hear my voice." David said this verse concerning the prayers of the righteous in every generation.

פסיקתא זוטרתא שמות

לעולם תפילתן של צדיקים נשמעת בבוקר, שנאמר "וישכם אברהם בבוקר"...וכן דוד אמר "ה" בקר תשמע קולי", פסוק זה דוד אמרו על תפילת הצדיקים שבכל דור ודור.

Rashi

...In the morning I call you about them because it is the time of justice against the wicked.

רש״נ

ייבקר תשמע קולייי - בבוקר אני קורא לך עליהם שהוא עת משפט ברשעים.

Bemidbar 16:5

He said to Korach and his company, saying, in the morning God will make known who is to him and who is holy, and he will bring him close to him.

במדבר טז:ה

וּיְדַבֵּר אֶל-קֹרַח וְאֶל-כָּל-צְדָתוֹ, לֵאמֹר, בֹּקֶר וְיֹדַע יְהוָה אֶת-אֲשֶׁר-לוֹ וְאֶת-הַקָּדוֹשׁ, וְהִקְרִיב אֵלָיו

מדרש רבה

וידבר אל קרח - בקר מה ראה לומר בקר? אמר משה: שמא מתוך מאכל ומשתה אמרו דבר זה?! אמר: שמא בין כך ובין כך יעשו תשובה! לכך נאמר: בקר ויודע ה׳.

Radak

...Because the morning is the time of prayer before a person engages with worldly matters.

רד״ק

ייהי בקר תשמע קולייי, כי בבוקר עת התפלה טרם שיעסוק האדם בעסקי העולם.

Demistifying Dawn

Malbim

You are like the morning; just as the morning enlightens the dark, it expels the wolves of dusk and vicious creatures, and returns souls to their posts, so will be the illumination of your light. The wicked will be lost and the righteous will live and rejoice. Just as the morning inevitably follows night, the light of your salvation follows the torturous darkness, thus I await for shining of the light of God and his salvation.

מלבי"ם

שאתה דומה כמו הבקר, כמו שהבקר יאיר את החשך, יגרש זאבי ערב וחיתו טרף, ויחזיר נשמות לפגרים, כן עת יאיר אורך, רשעים יאבדו מפני אלהים וצדיקים יחיו וישמחו, וכמו שהבקר יבא בהכרח אחר הלילה, כן תאיר אור ישועתך אחרי חשכת הצרה, ולכן ואצפה כי יזרח אור ה' וישועתן:

It is meant to indicate the dawning of a new day in the history of mankind. It refers to the era which shall replace the gloomy present, benighted by error and trouble, the end of that long night in the evolution of the world. Hence a period of disaster is always referring to as a "night", while the dawning of salvation is described in the allegorical simile of the "morning" or the "dawn". But, allegorically, the clear significance of בקר as a "time of distinguishing" as opposed to לילה and ערב or the time when all things are comingled and intermingled, will become apparent when we think how difficult it often is nowadays at a cursory glance to distinguish between the honest man and his false brother...בקר, however, is that long awaited dawn at which God's justice will mete out the final and fitting fate to the righteous and the wicked, each according to his merit, and thus plainly show to the world the distinction between the two...

The time at which I pray, that is early dawn, calls to my soul the thought of that dawn of a new morning in the history of mankind.

Rav Shimshon Raphael Hirsch

A New Dawn, A New Day

Sanhedrin 91b

Antoninus asked Rebbi: Why does the sun rise in the east and set in the west? He responded: If it was the opposite you would have also asked me! He said: This is what I Mean – why does it set in the west? He said: in order to greet its maker, as it says, "The starts of the heavens bow to you".

:סנהדרין צא

אמר ליה אנטונינוס לרבי: מפני מה חמה יוצאה במזרח ושוקעת במערב? - אמר ליה: אי הוה איפכא נמי הכי הוה אמרת לי! - אמר ליה: הכי קאמינא לך, מפני מה שוקעת במערב? - אמר ליה: כדי ליתן שלום לקונה, שנאמר "וצבא השמים לך משתחוים."

Bava Batra 84a

That which the sun is red in the morning and evening, in the morning it passes over the roses of the garden of Eden, in the evening it passes over the gates of Gehenom.

בבא בתרא פד.

הא קא סמקא צפרא ופניא בצפרא דחלפא אבי וורדי דגן עדן בפניא דחלפא אפתחא דגיהנם.

Yerushalmi Berachot 4b

Once R. Hiyya the great and R. Simeon b. Halafta were walking in the valley of Arbel at daybreak. And they saw the 'hind of dawn' breaking light. R. Hiyya the great said to R. Simeon b. Halafta b. Rabbi, "Like this is the redemption of Israel. It begins little by little and, as it proceeds, it grows greater and greater." What is his basis? "When I sit in darkness the Lord will be a light to me" (Micah 7:8).

ירושלמי ברכות ד:

דלמא רבי חייא רבא ורבי שמעון בן חלפתא
הוו מהלכין בהדא בקעת ארבל בקריצתה
וראו איילת השחר שבקע אורה. אמר רבי
חייא רבה לרי שמעון בן חלפתא בי רבי כך היא
גאולתן של ישראל בתחילה קימאה קימאה כל
מה שהיא הולכת היא רבה והולכת. מאי
טעמא (מיכה ז) ייכי אשב בחושך הי אור לי."

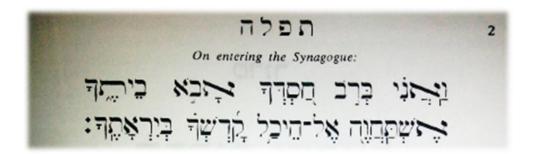

Homecoming

מלבי"ם

"וַאַנִי בַּרֹב חַסְדָּדְּ אַבוֹא בֵּיתֵדְּ"

רייל הנה לפייז יש הבדל גדול בין העובד הי המתפלל לאלהיו, ובין בן נכר המשתחוה לעצבים, כי עובד האליל יעבדהו ויתפלל אליו מצד יראתו מן הרע ורוצה לרצותו בל ירע לו, עד שיראתו מן הרע תכניסהו אל מקדש ההבל, אבל עת יבא שמה ויראה כי שקר נסכו ולא רוח בו, תסור יראתו ממנו. אבל אני ברוב חסדך אבא ביתך עת אלך לבית ה׳, לא היראה מן הרע תנחני שמה, אך החסד המתפשט על המציאות בכללו, חסדי אל אשר אביט על כל נמצא, על ידו אבא ביתך להתפלל אליך, ועת אשתחוה אל היכל קדשך אז סמר מפחדך בשרי, ולא יראת הרע והנזק, אך ביראתך יראת הרוממות משאתך וגדולתך:

Kyabram Advocate

(June 1st 1894)

It is a Noise which proceeds from a vacant mind...That's why women have such a terrible reputation for talking. They can't whistle, and they have nothing to relieve the restrain when they are alone; so when they get hold of someone they make up for it...

Did you ever notice that Jews don't whistle much? They haven't got much vacant mind. When it isn't needed in their own business they rent it to other businesses...

Zechariah 10:8

I shall whistle to them and gather them, because I have redeemed them.

זכריה י:ח

אַשְרַקָּה לַהֶּם וַאַקְבַצֵם, כִּי פַדִיתִים...

Radak Isaiah 7:18

As if to whistle to them to come, meaning כאלו ישרוק להם שיבאו, כלומר שיעור את in order to stir their spirits.

רד"ק ישעיה ז:יח

רותם.